

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Utredning lokalbehov Gotlands resursskola

Förlag till beslut

Informationen tas emot

Sammanfattning

Resursskolan på Gotland står inför flera utmaningar gällande lokaler och kapacitet. Tal- och språkklasserna F-6 har flyttats till Väskinde skola, där inomhusmiljön är bra, men det finns inte tillräckligt utrymme att F-6 växer. Klasserna 7-9 är kvar på Solberga, där lokalbehovet är tillfredsställt.

Resursskolorna i Lövsta och Vänge är oförändrade, men de nuvarande lokalerna är små och otillräckliga, vilket gör det svårt att erbjuda optimal undervisning. Skolan saknar fritidshem. Det finns också brister i ventilationen och personalutrymmena på Lövsta.

Resursskolan har idag 4,5 lärartjänster och 12 elevassistenter samt 1,4 specialpedagog och två logopedier för tal- och språkklasserna. Skolan har 13 elever, varav två i Vänge, och alla använder skoltaxi. Skolan saknar tillräckliga lokaler och behöver samlokaliseras för att optimera verksamheten och möjliggöra en ökning till 20–30 elever, då behovet är stort. 20 ansökningar avvisades detta år.

För att möta behoven framåt behöver skolan personal som kan arbeta behandlande med elever, såsom beteendevetare och psykologer. Elevhälsan behöver stärkas med mer tid för alla professioner. Skolan behöver även tillgång till skolgård, matsal, idrottshall, slöjdsal och No-sal.

Ekonomiskt sett är resursskolan belastad av höga taxikostnader, som står för 1 250 000 kronor av ett underskott på 1 500 000 kronor. En mer kostnadseffektiv lösning kan uppnås genom att inkludera resursskolan i grundskolans skolskjutsavtal när det upphandlas på nytt. Att samlokalisera skolan skulle också minska personalbehovet, vilket ytterligare skulle effektivisera driften.

Resursskolans behov av samlade lokaler är avgörande för att kunna erbjuda stöd till elever med särskilda behov. En lösning skulle vara att ta över lokalerna från någon förskola, med central placering på Gotland och en

gynnsam lantlig miljö. Samlokalisering skulle också förbättra arbetsmiljön för personalen och underlätta det kollegiala lärandet, samt minska arbetsbelastningen.

Ärendebeskrivning

Nuläge resursskolan

I lokalbehovsplanen, BUN 2023/2986, står att tal- och språk F-6 behöver samlokaliseras till en enhet. Lokaler har blivit tillgängliga i Väskinde skola och verksamheten har flyttats dit från ht- 24.

Inomhusmiljön är bra, men det finns inte utrymme att ta emot fler elever.

Svårighet för eleverna att få en bra utomhusmiljö då skolgården inte räcker till för de elever som går i Väskinde skola och i tal- och språkklasserna.

Matsalen är liten. Det gör att varje matlag får korta lunchtider. Eleverna i tal- och språkklasserna äter inte lunch förrän kl.12:00 vilket är sent för eleverna.

Det kompenseras med mellanmål på förmiddagen.

Idrottshallen är liten för de äldre eleverna. Ytor för utomhusidrott är små. Det gäller både elever i Väskinde skola och tal- och språkklasserna.

Tal- och språkklasserna 7–9 är kvar på Solberga och har de lokaler de behöver. Inga ytterligare lokaler behövs.

Resursskola Lövsta och Vänge är kvar i oförändrad form, vilket gör att skolan inte kan ta emot fler elever trots att behovet är stort. De lokaler som finns i dagsläget matchar inte behovet. Det finns för få och för små utrymmen för att organisera en optimal undervisningsmiljö för de elever som är antagna till skolan. Det finns inga klassrum för gruppundervisning och elever sitter mestadels ensamma eller i grupp om tre, vilket är vad lokalerna tillåter. Skolan saknar också fritidshem. Det innebär att elever som behöver fritids blir skjutsade till sin hemskolas fritidshem efter skoldagens slut. Önskvärt vore att resursskolan hade ett eget fritidshem för dessa elever så att de kunde fortsätta sin skoldag i en tillrättalagd miljö. Nu går de från en anpassad miljö till att visats i stora barngrupper vilket inte är optimalt för deras utveckling och mående.

Det finns inte något personalrum för personalen på Lövsta och i det rum som används är ventilation undermålig. Överlag är ventilationen undermålig i de lokaler skolan nyttjar på Lövsta. Det är tidigare anmält till arbetsmiljöverket och åtgärdat, men luften upplevs ändå inte räcka till.

I dagsläget finns 4,5 lärartjänst och 12 elevassistenter på Lövsta och Vänge. 1,4 specialpedagog på alla resursskolans enheter. 2 logoped i tal- och språkklasserna.

Resursskolan på Lövsta har 13 elever varav två är placerade i Vänge.

Samtliga elever som är placerade på resursskolan har skoltaxi till och från verksamheterna.

Behov framåt

Lokaler

För att organisera en effektiv och bra resursskola, behöver den samlokaliseras. Då kan grupper och personal optimeras på bästa sätt och bli resultat- och kostnadseffektivare. Viktigt att tänka på att skolan placeras centralt på ön för att elever från hela ön ska få skälig restid.

Ett önskat läge för att möta det behov som finns skulle resursskolan Lövsta behöva organisera sig på följande sätt under förutsättning att skolan är samlad i en och samma lokal. Målsättningen är att kunna öka skolans storlek till 20–30 elever då det finns behov av det. Resursskolan Lövsta fick säga nej till 20 ansökningar innevarande år.

Undervisningsgrupp	Årskurs	Antal elever	Personal	Lokaler
En till en undervisning (elever med behov av enskild undervisning)	4-9	4 - 6 elever	2 lärare 1 elevassistent	5 elevrum 2 undervisningsrum Storlek som grupprum
2 undervisningsgrupper (elever som går att undervisa tillsammans samt mottagningsklass för elever som undervisats en till en)	4 - 9	4-6 elever/grupp	2 lärare 1 elevassistent	2 klassrum med tillhörande grupprum
Autismgrupp (elever med diagnos inom autismspektrat)	4-7	4-6 elever	2 lärare 1 elevassistent	1 klassrum 1 grupprum
Autismgrupp (elever med diagnos inom autismspektrat)	6-9	4-6 elever	2 lärare 1 elevassistent	1 klassrum 1 grupprum
Fritidshem	4-6	5-10	2 personal	Kan organiseras i skolans lokaler
Totalt		30	10 lärare 4 elevassistenter 2 personal fritids	4 klassrum 5 elevrum 2 undervisningsrum 4 grupprum

Förutom ovanstående organisation har resursskolan behov av personal som kan arbeta mer behandlande med elever som har svårt att följa undervisningen av skäl som inte är pedagogiska, till exempel beteendevetare och psykolog. Nuvarande tilldelning av elevhälsa täcker inte behoven och behöver stärkas i samtliga professioner.

Resursskolan har behov av en anpassad skolgård där eleverna får möjlighet till rörelse, vila och undervisning. Tillgång till en skog eller dunge är gynnsamt för skolans elever då skogen har en positiv inverkan på deras mående. Skolan behöver även tillgång till matsal och kök (för fritids behov). Idrottshall, slöjdsal, hemkunskapssal samt en NO-sal.

Arbetsrum och ett tillräckligt stort personalrum behövs för att tillgodose personalens arbetsmiljö och möjlighet till raster.

Ekonomi

Nuläge

Av det underskott resursskolan uppvisar vid delår 2 går det mesta att härleda till ökade taxikostnader. Kostnaden överstiger budgeterat medel med nästan det dubbla redan i dagsläget. Av prognostiserat underskott 1 500 000 kronor står taxikostnader för 1 250 000 kronor.

Elever i alla resursskolans delar har behov av taxiresor till och från sin skola.

I kommande upphandling kring skolskjuts bör även resursskolan ingå i det stora avtalet. Detta för att minska arbetskostnaden för merarbete med eget avtal och för att optimera skolskjutsarna och på så sätt minska kostnaderna på totalen.

Behov framåt

Budget för skolskjuts till och från verksamheterna behöver utökas med det faktiska underskott som redovisas samt utökning av de nya platser resursskolan behöver.

En utökning av antalet elever med 15 skulle innebära en utökning med 3 personal. Under förutsättning att skolan samlokaliseras och antalet personal går att optimera.

Ett räkneexempel: Anställning av fem nya medarbetare skulle kosta 3 200 000 kr, med alla påslag inräknade.

Rambudgeten för verksamheten behöver utökas med anslag för fler elever vilket också för med sig en kostnad för ytterligare personal. Kan skolan samlokaliseras blir behovet av personal lägre per elev, än i dagsläget då fler enheter kräver mer personal.

Skolledningen bedömer att man kan fasa ut några elevassistenter och öka antalet lärare vid en samlokalisering. Av de lärarna planeras speciallärare/specialpedagog på någon tjänst

Elevhälsa: skolans elevhälsa behöver stärkas, även utifrån dagens antal elever.

Utökas elevantalet ökar behovet ytterligare.

Skolan skulle behöva en egen skolpsykolog och skolkurator. Tid för skolsköterska och skolläkare behöver utökas.

Bedömning

Resursskolan möjliggör särskilt stöd för att elever ska kunna uppfylla de betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Skollag 2010:800, kap 10§31a.

Därför behöver resursskolans behov av lokaler tillgodoses.

Resursskolan har verksamhet på fyra olika platser på Gotland. Tal- och språkklasserna har samlokaliseras och finns på Väskinde skola F-6, samt Solbergaskolan 7–9.

Delen resursskola finns på Lövsta och i Vänge skola. Lokalerna är inte ändamålsenliga. Behoven av samlade lokaler skulle kunna mötas av att ta över lokaler från någon förskola. En centralt belägen resursskola på ön med rimliga avstånd till hemmen för de elever som får en placering vid skolan är viktigt. Det skulle också förstärka skolorganisationen utanför Visby. Skolan skulle också få en avskild placering i lantlig miljö vilket är gynnsamt för eleverna om det placeras på en förskola på landet.

Genom att samlokalisera resursskolan blir den mer kostnadseffektiv. Den får också möjlighet att ta emot fler elever vilket påverkar andra skolors organisation och ekonomi. Det kan generera besparing även på helheten av grundskolans ekonomi.

Ur ett arbetsmiljöperspektiv är det påfrestande att arbeta på olika enheter. Att lokalerna inte är anpassade till verksamhetens behov, vare sig för personal eller elever ökar arbetsbelastningen ytterligare. Det kollegiala lärandet och att kunna avlasta varandra i affektsituationer ofta uppstår i skolmiljön försvåras när man är utplacerade på olika enheter.

Det finns mycket att vinna på att samlokalisera och utöka resursskolans lokaler.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024/921, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen daterad 2024-09-19
Lokalbehovsplan BUN 2025-2034 (BUN 2023/2986)

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Jörgen Norström
Avdelningschef grundskolan